

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Β' ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

**«Επιτάχυνση της ανάπτυξης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας
για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και άλλες διατάξεις
σε θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας
και Κλιματικής Αλλαγής»**

I. Γενικά

Με το προτεινόμενο Νοσχ τροποποιούνται και συμπληρώνονται ρυθμίσεις της ισχύουσας νομοθεσίας σχετικώς με την ανάπτυξη των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.), σε συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις της χώρας μας που απορρέουν από τις διατάξεις της Οδηγίας 2009/28/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23.4.2009 (ΕΕ L 140/5.6.2009, σελ. 16 – 62), για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και την τροποποίηση και τη συνακόλουθη κατάργηση των Οδηγιών 2001/77/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27.9.2001, για την προαγωγή της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές στην εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΕ L 283/27.10.2001, σελ. 33 – 40) και 2003/30/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8.5.2003, σχετικώς με την προώθηση της χρήσης βιοκαυσίμων ή άλλων ανανεώσιμων καυσίμων για τις μεταφορές (ΕΕ L 123/17.5.2003, σελ. 42 – 46).

Συμφώνως προς την αιτιολογική έκθεση, σκοπός του Νοσχ είναι ο εξορθολογισμός και η επιτάχυνση της αδειοδοτικής διαδικασίας που αφορά την εγκατάσταση και τη λειτουργία των Α.Π.Ε. «ώστε να ενισχυθεί η διείσδυση των Α.Π.Ε. στο ενεργειακό μείγμα της Ελλάδας, συμβάλλοντας έτσι τόσο στην προστασία του περιβάλλοντος όσο και στην (αποκεντρωμένη) οικονομική ανάπτυξη».

Με τις διατάξεις του προτεινόμενου Νσχ, το οποίο αποτελείται από δεκαεπτά (17) άρθρα, μεταξύ άλλων:

- αναγνωρίζεται η προστασία του κλίματος μέσω της προώθησης της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ως περιβαλλοντική και ενεργειακή προτεραιότητα υψίστης σημασίας για τη χώρα. Καθορίζεται εθνικός δεσμευτικός στόχος 20% για τη συμμετοχή των Α.Π.Ε. στην κάλυψη της τελικής κατανάλωσης ενέργειας το 2020 (αντί του 18% που προβλέπει η Οδηγία 2009/28), καθώς και αντίστοιχοι εθνικοί στόχοι για τους επί μέρους ενεργειακούς τομείς (40%, κατ' ελάχιστον, για τη συμμετοχή της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από Α.Π.Ε. στην ακαθάριστη κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας μέχρι το 2020, 20%, κατ' ελάχιστον, για τη συμμετοχή των Α.Π.Ε. στην τελική κατανάλωση ενέργειας για θέρμανση και ψύξη μέχρι το 2020 και 10%, κατ' ελάχιστον, για τη συμμετοχή των Α.Π.Ε. στην τελική κατανάλωση ενέργειας στις μεταφορές μέχρι το 2020) (άρθρο 1).

- τροποποιούνται οι υφιστάμενες ρυθμίσεις σχετικώς με τη διαδικασία έκδοσης άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Συμπαγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (και Θερμότητας) Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), η οποία θα χορηγείται εφεξής από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.) (άρθρο 2). Ρυθμίζονται εκ νέου θέματα που αφορούν τις διαδικασίες Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων και χορήγησης άδειας εγκατάστασης και άδειας λειτουργίας σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. (άρθρο 3), θέματα σχετικά με την ένταξη και τη σύνδεση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στο Σύστημα ή το Δίκτυο (άρθρο 4), καθώς και θέματα τιμολόγησης της ενέργειας που παράγεται από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. (άρθρο 5).

- προσδιορίζεται το θεσμικό πλαίσιο σχετικώς με τη χωροθέτηση και την αδειοδότηση εγκατάστασης και λειτουργίας θαλάσσιων αιολικών πάρκων για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας (άρθρο 6). Ρυθμίζονται εκ νέου θέματα σχετικώς με το ειδικό τέλος με το οποίο επιβαρύνονται οι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και παρέχονται κίνητρα προς τους οικιακούς καταναλωτές περιοχών στις οποίες είναι εγκατεστημένοι τέτοιοι σταθμοί Α.Π.Ε. (άρθρο 7). Επίσης, τροποποιούνται ρυθμίσεις του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου σχετικώς με τη χωροθέτηση των εγκαταστάσεων των Α.Π.Ε. (άρθρο 9).

- τροποποιούνται και συμπληρώνονται διατάξεις του ν. 3661/2008 σχετικώς με τη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης των κτηρίων. Μεταξύ άλλων, τίθενται προθεσμίες προκειμένου όλα τα νέα κτήρια να καλύπτουν το σύνολο της πρωτογενούς ενεργειακής κατανάλωσής τους με συστήματα παροχής ενέργειας που βασίζονται σε Α.Π.Ε., Σ.Η.Θ.Υ.Α. κ.λπ. (άρθρο 10).

- συνιστάται Αυτοτελής Υπηρεσία Εξυπηρέτησης Επενδυτών για έργα Α.Π.Ε. στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, καθορίζονται οι αρμοδιότητές της και ρυθμίζονται θέματα στελέχωσης και λειτουργίας της (άρθρο 11).

- τροποποιούνται και συμπληρώνονται διατάξεις οι οποίες ρυθμίζουν θέματα αρμοδιότητας ιδίως του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (άρθρο 12).

- τέλος, τροποποιούνται και συμπληρώνονται διατάξεις του ν. 2971/2001 «Αιγιαλός, παραλία και άλλες διατάξεις» (άρθρο 14), τίθενται μεταβατικές διατάξεις (άρθρο 15) και προσδιορίζεται η έναρξη ισχύος του υπό ψήφιση νόμου (άρθρο 17).

Η αυξημένη χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, σε συνδυασμό με την εξοικονόμηση ενέργειας και την αυξημένη ενεργειακή απόδοση, αποτελεί βασικό εργαλείο για τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, συμφώνως προς τις διεθνείς δεσμεύσεις της χώρας μας [βλ., ιδίως, «Σύμβαση πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για τις κλιματικές μεταβολές» (1992), η οποία κυρώθηκε με τον ν. 2205/1994, και «Πρωτόκολλο του Κιότο στη Σύμβαση πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την αλλαγή του κλίματος» (1997), το οποίο κυρώθηκε με τον ν. 3017/2002].

Η χρήση ενέργειας από Α.Π.Ε. εντάσσεται, άλλωστε, στο πλαίσιο της δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της αλλαγής του κλίματος [βλ., ιδίως, αποφάσεις υπ' αριθμ. 94/69/ΕΚ (ΕΕ L 033/7.2.1994, σελ. 11 – 12) και 2002/358/ΕΚ (ΕΕ L 130/15.5.2002, σελ. 1 – 3) του Συμβουλίου με τις οποίες εγκρίθηκαν, αντιστοίχως, η Σύμβαση πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για τις κλιματικές μεταβολές και το Πρωτόκολλο του Κιότο στη Σύμβαση]. Η ανωτέρω δράση περιλαμβάνει ενσωμάτωση των στόχων που αφορούν την αλλαγή του κλίματος στις διάφορες μορφές κοινοτικής πολιτικής, ιδίως την ενεργειακή πολιτική και την πολιτική των μεταφορών. Περιλαμβάνει, επίσης, μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου με τη λήψη ειδικών μέτρων για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, ευρύτερη αξιοποίηση των Α.Π.Ε. και εξοικονόμηση ενέργειας.

Ενδεικτικώς, με την Ανακοίνωση της Επιτροπής, της 10.1.2007, υπό τον τίτλο: «Περιορισμός της αλλαγής του κλίματος του πλανήτη σε αύξηση της θερμοκρασίας κατά 2°C - Η πορεία προς το 2020 και μετέπειτα» [COM(2007) 2], προτάθηκαν ως ενέργειες για τη μείωση των εκπομπών αερίου θερμοκηπίου, μεταξύ άλλων, η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά 20% και η αύξηση του μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε 20% έως το 2020. Συμφώνως, άλλωστε, και προς την Ανακοίνωση της Επιτροπής, της 10.1.2007, υπό τον τίτλο «Χάρτης πο-

ρείας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας τον 21ο αιώνα: συμβολή στην ενίσχυση της αειφορίας» [COM(2006) 848], στο «σύνθετο σκηνικό της ενεργειακής πολιτικής ο κλάδος των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (Α.Π.Ε.) ξεχωρίζει ως ο μόνος που προσφέρει τις δυνατότητες μείωσης των εκπομπών αερίου του θερμοκηπίου και της ρύπανσης, αξιοποίησης τοπικών και αποκεντρωμένων ενεργειακών πηγών και τόνωσης των παγκοσμίως πρωτοπόρων βιομηχανιών υψηλής τεχνολογίας», η πολιτική, δε, για τις Α.Π.Ε. συνιστά «ακρογωνιαίο λίθο της γενικής πολιτικής της ΕΕ για τη μείωση των εκπομπών CO₂».

Ήδη με τη Συνθήκη της Λισσαβόνας για την τροποποίηση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (άρθρο 2, ΕΕ C 306/17.12.2007, σελ. 87-88,) η πολιτική της Ένωσης στον τομέα της ενέργειας έχει ως στόχο, μεταξύ άλλων, την προώθηση της ενεργειακής αποδοτικότητας, της εξοικονόμησης ενέργειας και της ανάπτυξης νέων και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας [άρθρο 194 στην Ενοποιημένη απόδοση της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ C 83/30.3.2010, σελ. 134 - 135), υπό τον τίτλο XXI (ΕΝΕΡΓΕΙΑ)], ενώ η καταπολέμηση της αλλαγής του κλίματος τίθεται μεταξύ των στόχων στους οποίους πρέπει να συμβάλλει η πολιτική της Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος [άρθρο 191, όπ.π, σελ. 132, υπό τον τίτλο XX (ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ)].

Η ανάπτυξη των Α.Π.Ε. αναμένεται, εξ άλλου, να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην προώθηση της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού, την προώθηση της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας και τη δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης και περιφερειακής ανάπτυξης, ιδίως στις αγροτικές και τις απομονωμένες περιοχές.

Σε επίπεδο παράγωγου δικαίου, ουσιαστική ώθηση στις προσπάθειες για την προώθηση των Α.Π.Ε. δόθηκε με την έκδοση της Οδηγίας 2001/77/ΕΚ, με την οποία τέθηκαν ενδεικτικοί εθνικοί στόχοι όσον αφορά την ηλεκτρική ενέργεια από Α.Π.Ε., προς τον σκοπό της αύξησης της συμβολής των Α.Π.Ε. στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και τη δημιουργία βάσης για ένα μελλοντικό κοινοτικό πλαίσιο στον εν λόγω τομέα (άρθρα 1, 3 και Παράρτημα Οδηγίας).

Η ανωτέρω Οδηγία έχει τροποποιηθεί από την Οδηγία 2009/28 (βλ. ανωτ.), με την οποία θεσπίζεται κοινό πλαίσιο για την προώθηση των Α.Π.Ε. και τίθενται, μεταξύ άλλων, υποχρεωτικοί εθνικοί στόχοι για το συνολικό μερίδιο ενέργειας από Α.Π.Ε. στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας και το μερίδιο ενέργειας από Α.Π.Ε. στις μεταφορές. Ο συνολικός στόχος του 20% για την Ένωση έχει επιμερισθεί σε επιμέρους εθνικούς στόχους για κάθε κράτος μέλος, ενώ ο στόχος του 10% για τις Α.Π.Ε. στις μεταφορές έχει τεθεί στο ίδιο επίπεδο για κάθε κράτος μέλος (άρθρο 3, 5 και προοίμιο Οδηγίας

σημ. 15 και 16). Έτσι, συμφώνως προς το Παράρτημα Ι της Οδηγίας (Εθνικοί συνολικοί στόχοι για το μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην τελική κατανάλωση ενέργειας το 2020), για τη χώρα μας έχει τεθεί ως στόχος για το 2020 (S2020) το ποσοστό 18%. Κύριος σκοπός της θέσπισης εθνικών δεσμευτικών στόχων είναι να παρασχεθεί ασφάλεια στους επενδυτές και να ενθαρρυνθεί η συνεχής ανάπτυξη τεχνολογιών που παράγουν ενέργεια από όλες τις μορφές ανανεώσιμων πηγών (προοίμιο Οδηγίας σημ. 14). Επιπλέον, με την Οδηγία θεσπίζονται κανόνες για τις εγγυήσεις προέλευσης, την απλοποίηση των διοικητικών διαδικασιών, την πληροφόρηση, την κατάρτιση και την πρόσβαση στο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας Α.Π.Ε., και καθιερώνονται κριτήρια αειφορίας του περιβάλλοντος για τα βιοκαύσιμα και τα άλλα βιορευστά (άρθρο 1, 3, 13, 14, 15, 16, 17 και 18 της Οδηγίας). Ενθαρρύνεται, ακόμη, η χρήση Α.Π.Ε. στα νεόδομητα και τα ανακαινισμένα κτήρια και, παρallήλως, προωθείται η χρήση αποδοτικότερων εφαρμογών ενέργειας από Α.Π.Ε. σε οικοδομικούς κανονισμούς και κώδικες (άρθρο 13 παρ. 4, 5 και 6). Τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή, το αργότερο, την 31.12.2011 και, εν συνεχεία, ανά διετία, έκθεση για την πρόοδο που σημείωσαν ως προς την προώθηση και τη χρήση της ενέργειας από Α.Π.Ε. (άρθρο 22).

Σημειώνεται ότι η χώρα μας, συμφώνως προς την Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την πρόοδο της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από Α.Π.Ε. [SEC(2007)12/COM/2006/0849], είχε καταταγεί στην τέταρτη κατηγορία των κρατών μελών, η οποία απαιτούσε εντονότερες προσπάθειες ως προς τη διείσδυση των Α.Π.Ε., καθώς η αύξηση των Α.Π.Ε. χαρακτηρίστηκε συγκρατημένη λόγω ιδίως διοικητικών φραγμών (πρβλ. 4η Εθνική Έκθεση σχετικά με τη διείσδυση των Α.Π.Ε. δυνάμει του άρθρου 3 της οδηγίας 2001/77/ΕΚ).

Στην ελληνική έννομη τάξη, την παραγωγή ενέργειας από Α.Π.Ε. διέπουν πλείονα νομοθετήματα (βλ., ενδεικτικώς, ν. 2244/1994, ν. 2773/1999, ν. 2941/2001 με τον οποίο προβλέφθηκε η δυνατότητα εγκατάστασης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος από Α.Π.Ε. μέσα σε δάση και δασικές εκτάσεις τα δε έργα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. χαρακτηρίσθηκαν ως δημόσιας ωφέλειας ανεξαρτήτως φορέα υλοποίησής τους, ν. 3175/2003 για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου της γεωθερμίας και ν. 3468/2006, με τον οποίο ενσωματώθηκε η Οδηγία 2001/77).

Σχετικώς έχει κριθεί ότι η χρήση μεθόδων εκμετάλλευσης Α.Π.Ε. είναι καταρχήν επιτρεπτή, καθώς εναρμονίζεται προς τη συνταγματική επιταγή για την προστασία του περιβάλλοντος, εφόσον μπορεί να υποκαταστήσει άλλους, επιβλαβείς από την άποψη αυτή, τρόπους παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Μπορεί να έχει, ωστόσο, άμεση επίδραση στο φυσικό περιβάλλον

και να αποτελέσει, επίσης, κίνδυνο σοβαρής αλλοίωσης ή ακόμη και ανεπανόρθωτης καταστροφής του, εάν δεν γίνεται με πλήρη επιστημονική μελέτη όλων των επιπτώσεων της στο περιβάλλον, οπότε και μόνο είναι σύμφωνη με την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης (ΣτΕ 863/2008, 3289/2004). Όπως, άλλωστε, έχει παγιώσ κριθεί, ακόμη και οι επιτρεπόμενες από το Σύνταγμα και τον νόμο επεμβάσεις σε δάσος ή δασική έκταση, όπως είναι η εγκατάσταση αιολικών σταθμών, πρέπει να διενεργούνται με τη μεγαλύτερη δυνατή φειδώ και αφού έχει κριθεί αιτιολογημένως ότι η ικανοποίηση των συγκεκριμένων αναγκών που επιδιώκεται με την επέμβαση, υπερτερεί της ανάγκης διαφύλαξης της δασικής βλάστησης και δεν υφίσταται τρόπος ικανοποίησης των αναγκών, χωρίς αλλοίωση της μορφής εκτάσεων με δασικό χαρακτήρα (ΣτΕ 1508/2008).

Στα ευπαθή οικοσυστήματα, εξ άλλου, στα οποία περιλαμβάνονται οι μικρές νήσοι, μόνο ήπια τεχνικά έργα και αντίστοιχες παρεμβάσεις μπορούν να χαρακτηρισθούν βιώσιμες και επιτρεπτές, αυτό, δε, ισχύει και για τα ενεργειακά έργα. Έτσι, οι μικρές νήσοι ανέχονται μόνο ήπιο ενεργειακό σύστημα, το οποίο πρέπει να είναι πάντοτε τοπικό, χαμηλής ή μεσαίας τάσης, ή να συνίσταται στην εφαρμογή μεθόδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές του φυσικού περιβάλλοντος (ΣτΕ [Ολ]2939/2000).

II. Παρατηρήσεις επί των επιμέρους άρθρων του Νοχ

1. Επί του άρθρου 2 παρ. 4

Στην προτεινόμενη νέα παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3468/2006 προβλέπεται, μεταξύ άλλων, ότι εάν μέσα σε τριάντα μήνες από τη χορήγηση της άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. δεν εκδοθεί άδεια εγκατάστασης, η άδεια παραγωγής παύει αυτοδικαίως να ισχύει, εκδιδομένης σχετικής διαπιστωτικής πράξης από τη Ρ.Α.Ε.. Στο χρονικό διάστημα των τριάντα μηνών δεν υπολογίζονται: α) ο χρόνος αναστολής με δικαστική απόφαση της άδειας παραγωγής ή άλλης άδειας ή έγκρισης που απαιτείται για τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης, και β) ο χρόνος καθυστέρησης που οφείλεται σε πράξεις ή παραλείψεις των αρμόδιων υπηρεσιών ή σε άλλους αντικειμενικούς λόγους, οι οποίοι δεν αφορούν τον κάτοχο της άδειας παραγωγής. Στις ανωτέρω περιπτώσεις ο δικαιούχος της άδειας μπορεί να υποβάλει, πριν από την παρέλευση των τριάντα μηνών, αίτηση στη Ρ.Α.Ε. για τη χορήγηση παράτασης. Η άδεια παραγωγής εξακολουθεί να ισχύει έως την έκδοση της απόφασης της Ρ.Α.Ε. επί της αιτήσεως αυτής.

Για λόγους σαφήνειας θα ήταν ενδεχομένως σκόπιμο να διευκρινισθεί ρητώς κατά πόσον ο χρόνος της χορηγούμενης παράτασης από τη Ρ.Α.Ε. ταυτίζεται με τον χρόνο αναστολής ή καθυστέρησης των περιπτώσεων α) και

β). Επίσης, για τους ίδιους λόγους θα ήταν ίσως σκόπιμο οι όροι «άλλοι αντικειμενικοί λόγοι» που αναφέρονται στην περίπτωση β) να εξειδικευθούν περαιτέρω, έστω ενδεικτικώς.

2. Επί του άρθρου 2 παρ. 9

Στο τελευταίο εδάφιο της προτεινόμενης νέας παρ. 9 του άρθρου 3 του ν. 3468/2006, η οποία αναριθμείται σε παρ. 10, προβλέπεται ότι, σε περίπτωση χορήγησης άδειας παραγωγής σε νομικά πρόσωπα συμφώνως προς τις οριζόμενες προϋποθέσεις, η προθεσμία της παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3468/2006, όπως τροποποιείται δια του παρόντος, για τη λήψη της άδειας εγκατάστασης, ορίζεται σε τριάντα έξι μήνες. Ο λόγος καθιέρωσης μεγαλύτερης προθεσμίας ως προς τη λήψη άδειας εγκατάστασης για τα ανωτέρω νομικά πρόσωπα σε σχέση με άλλους κατόχους άδειας παραγωγής δεν προκύπτει σαφώς από την αιτιολογική έκθεση.

3. Επί του άρθρου 3 παρ. 2

α) Συμφώνως προς την προτεινόμενη ρύθμιση (βλ. παρ. 13 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006 το οποίο αντικαθίσταται με την προτεινόμενη διάταξη), φωτοβολταϊκοί σταθμοί και ανεμογεννήτριες που εγκαθίστανται σε κτήρια ή άλλες δομικές κατασκευές ή εντός οργανωμένων υποδοχών βιομηχανικών δραστηριοτήτων, εξαιρούνται, από την υποχρέωση έκδοσης απόφασης Ε.Π.Ο.. Ομοίως εξαιρούνται από την υποχρέωση έκδοσης απόφασης Ε.Π.Ο. οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. που εγκαθίστανται σε γήπεδα, με την οριζόμενη στη διάταξη εγκατεστημένη ηλεκτρική ισχύ. Για τις ανωτέρω περιπτώσεις απαιτείται βεβαίωση απαλλαγής από την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή της οικείας Περιφέρειας, για τη χορήγηση της οποίας εξετάζεται μόνο η εγκατεστημένη ισχύς του σταθμού και το αν η θέση του α) εμπίπτει ή όχι στις περιπτώσεις γηπέδων που βρίσκονται σε οριοθετημένες περιοχές του δικτύου Natura 2000 ή σε παράκτιες ζώνες που απέχουν λιγότερο από εκατό μέτρα από την οριογραμμή του αιγιαλού εκτός βραχονησίδων ή β) γειτνιάζει, σε απόσταση μικρότερη των εκατόν πενήντα μέτρων, με σταθμό Α.Π.Ε. της ίδιας τεχνολογίας που είναι εγκατεστημένος σε άλλο γήπεδο και έχει εκδοθεί γι' αυτόν άδεια παραγωγής ή απόφαση Ε.Π.Ο. ή προσφορά σύνδεσης, η δε συνολική ισχύς των σταθμών υπερβαίνει τα καθοριζόμενα όρια.

Σχετικώς σημειώνεται ότι, με την απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων, η Διοίκηση επιβάλλει προϋποθέσεις, όρους, περιορισμούς και διαφοροποιήσεις για την πραγματοποίηση του έργου ή της δραστηριότητας, ιδίως ως προς τη θέση, το μέγεθος, το είδος, την εφαρμοζόμενη τεχνολογία και

τα γενικά τεχνικά χαρακτηριστικά τους (άρθρο 4 παρ. 1.β. του ν. 1650/1986). Τέτοια έγκριση απαιτείται για την πραγματοποίηση νέων έργων ή δραστηριοτήτων ή τη μετεγκατάσταση υφισταμένων, τα οποία έχουν καταταγεί στις κατηγορίες που προβλέπονται στο άρθρο 3 του ν. 1650/1986. Έγκριση όρων για την προστασία του περιβάλλοντος απαιτείται επίσης για την επέκταση, την τροποποίηση ή τον εκσυγχρονισμό υφιστάμενων έργων ή δραστηριοτήτων, που έχουν καταταγεί στις παραπάνω κατηγορίες, εφόσον επέρχονται ουσιαστικές διαφοροποιήσεις σε σχέση με τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον (άρθρο 4 παρ. 1.α. του ν. 1650/1986). Η κατάταξη με κριτήρια, προκειμένου, μάλιστα, να προστατευθεί ιδιαίτερος το περιβάλλον, μπορεί να διαφοροποιείται κατά περιοχή ή αναλόγως προς τον φυσικό αποδέκτη των ρύπων και οχλήσεων, αφού ληφθούν υπόψη και τα εγκεκριμένα χωροταξικά ή ρυθμιστικά σχέδια, τα προγράμματα και τα γενικά πολεοδομικά σχέδια ή οι θεσμοθετημένες ζώνες χρήσεων γης ή άλλες κανονιστικές διατάξεις που αφορούν στην προστασία του περιβάλλοντος (άρθρο 3 παρ. 2 και 3 του ν. 1650/1986).

Η εξαίρεση των εν λόγω εγκαταστάσεων από την υποχρέωση λήψης Ε.Π.Ο., αν και δεν αναφέρεται ρητώς στην Αιτιολογική Έκθεση, προφανώς εξυπηρετεί τον σκοπό της επιτάχυνσης και της απλοποίησης των διαδικασιών χορήγησης άδειας για εγκαταστάσεις Α.Π.Ε. (βλ. προοίμιο Οδηγίας 2009/28 σημ. 43 και άρθρο 13 παρ. 1 περ. στ) για τη δυνατότητα καθορισμού, αναλόγως προς την περίπτωση, απλουστευμένων και λιγότερο επαχθών διαδικασιών έγκρισης, περιλαμβανομένης της απλής κοινοποίησης, εάν επιτρέπεται από το εφαρμοστέο ρυθμιστικό πλαίσιο, για μικρότερα έργα και για αποκεντρωμένα συστήματα παραγωγής ενέργειας από Α.Π.Ε., κατά περίπτωση. Πρβλ. και τη νομολογία ΣτΕ για τον ενδεικτικό χαρακτήρα των προθεσμιών ως προς την έκδοση Ε.Π.Ο., σε Θ. Φορτσάκη, Δίκαιο της Ενέργειας, 2009, σελ. 158), όπως επίσης και της ανάγκης συνολικής θεώρησης της περιβαλλοντικής νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη στάθμιση της συμβολής των Α.Π.Ε. στην επίτευξη περιβαλλοντικών στόχων και στόχων που σχετίζονται με την αλλαγή του κλίματος, ιδίως σε σύγκριση με εγκαταστάσεις μη ανανεώσιμης ενέργειας, κατά τις διαδικασίες αξιολόγησης, σχεδιασμού ή χορήγησης άδειας για εγκαταστάσεις Α.Π.Ε..

β) Όσον αφορά, ειδικώς, σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. που εγκαθίστανται σε γήπεδα παρατηρείται ότι, από τη διατύπωση του άρθρου 8 παρ. 2 του Νσχ προκύπτει πως στις περιοχές της παρ. 1 του άρθρου 19 του ν. 1650/1986, υγροτόπους Διεθνούς Σημασίας (υγρότοποι RAMSAR) και οικοτόπους προτεραιότητας περιοχών της επικράτειας που έχουν ενταχθεί στο δίκτυο Natura 2000, συμφώνως προς την απόφαση

200/613/ΕΚ της Επιτροπής, δεν επιτρέπεται η εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε.. Υπό το φως της ως άνω απαγόρευσης, ερωτάται: i) κατά πόσον επιτρέπεται καταρχήν η εγκατάσταση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. (με εγκατεστημένη ισχύ μικρότερη ή ίση προς τα θεσπιζόμενα με την παρ. 13 όρια ισχύος) σε γήπεδα που βρίσκονται εντός οριοθετημένων περιοχών του δικτύου Natura 2000 ή σε παράκτιες ζώνες που απέχουν λιγότερο από εκατό μέτρα από την οριογραμμή του αιγιαλού εκτός βραχονησίδων, και ii) στην περίπτωση που αυτή επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση από την περιπτώσιολογία των αναφερόμενων υπό α) περιοχών στην παρ. 6 του άρθρου 19 του ν. 1650/1986, εάν θα καταλαμβάνει και τις περιοχές της παρ. 1 του άρθρου 19 του ν. 1650/1986 και τις περιοχές υγροτόπων Διεθνούς Σημασίας (υγρότοποι RAMSAR), οπότε οι εγκαθιδρυόμενοι σταθμοί παραγωγής θα υπόκεινται σε διαδικασία Ε.Π.Ο..

γ) Στο τρίτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου αναφέρεται ότι «Φωτοβολταϊκοί σταθμοί και ανεμογεννήτριες (...) εξαιρούνται από την υποχρέωση έκδοσης απόφασης Ε.Π.Ο.». Επίσης, στο τέταρτο εδάφιο της αναφέρεται ότι «Ομοίως εξαιρούνται από την υποχρέωση έκδοσης απόφασης Ε.Π.Ο. οι σταθμοί παραγωγής (...)». Για λόγους νοηματικής και συντακτικής αρτιότητας θα ήταν ενδεχομένως ορθότερο, η φράση «εξαιρούνται από την υποχρέωση έκδοσης απόφασης Ε.Π.Ο.» να αντικατασταθεί και στα δύο ως άνω εδάφια ως εξής: «εξαιρούνται από την υποχρέωση λήψης απόφασης Ε.Π.Ο.».

4. Επί του άρθρου 4 παρ. 1

Με την προτεινόμενη ρύθμιση, με την οποία αντικαθίσταται το άρθρο 11 του ν. 3468/2006, θεσπίζεται ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 15 παρ. 1 και 22 του ν. 3175/2003 για την απαλλοτρίωση ακινήτων ή τη σύσταση επ' αυτών εμπράγματων δικαιωμάτων υπέρ του κατόχου της άδειας παραγωγής συνδεδεμένου σταθμού, με σκοπό την εγκατάσταση των έργων σύνδεσης. Το άρθρο 15 παρ. 1 δ) του ν. 3175/2003 ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι ιδιωτικές δασικές εκτάσεις κηρύσσονται απαλλοτριωτέες υπέρ του Δημοσίου υπό την προϋπόθεση ότι δεν μεταβάλλεται η μορφή τους, χωρίς να απαιτείται η τήρηση της διαδικασίας του άρθρου 14 του ν. 998/1979 ή άλλης.

Σχετικώς σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο της εξέτασης του ζητήματος της καταρχήν δυνατότητας εγκατάστασης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος από Α.Π.Ε. μέσα σε δάση και δασικές εκτάσεις, δυνάμει του ν. 2941/2001, για λόγους δημόσιου συμφέροντος, αναγόμενου στην προώθηση της παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος από Α.Π.Ε. κατά τρόπο λιγότερο

βλαπτικό για το φυσικό περιβάλλον, και της, περαιτέρω, δυνατότητας κήρυξης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης ακινήτων ή σύστασης εις βάρος τους εμπράγματων δικαιωμάτων συμφώνως προς τις διατάξεις του ν. 2882/2001, το Συμβούλιο της Επικρατείας έκρινε καταρχήν επιτρεπτή -μετά τη συνταγματική αναθεώρηση του έτους 2001- την επιβολή αναγκαστικής απαλλοτρίωσης δασών ή δασικών εκτάσεων για την απόκτηση της αναγκαίας για την εγκατάσταση των ανωτέρω σταθμών και του δικτύου μεταφοράς της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας έκτασης. Ειδικώς, όμως, ως προς δάση και δασικές εκτάσεις που ανήκουν σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού ή δημόσιου δικαίου ή Ο.Τ.Α., η απαλλοτρίωση επιτρέπεται μόνο υπέρ του Δημοσίου. Αυτό, δεδομένης της διάταξης της παρ. 4 του άρθρου 117 του Συντάγματος, η οποία απαγορεύει την υπέρ ιδιωτών αναγκαστική απαλλοτρίωση κατά απόλυτο τρόπο, ανεξαρτήτως, δηλαδή, του εάν εξυπηρετείται σκοπός δημόσιας ωφέλειας ή εάν η πραγματοποίηση του σκοπού της απαλλοτρίωσης συνεπάγεται περιορισμένη μόνο επέμβαση στην απαλλοτριούμενη έκταση, της οποίας ο δασικός χαρακτήρας παραμένει αναλλοίωτος (ΣτΕ 964/2008. Βλ. και Αν. Τάχο, Δίκαιο Προστασίας του Περιβάλλοντος, 2006, σελ. 40).

Τέλος, δεδομένου ότι η προτεινόμενη ρύθμιση περιλαμβάνει μία μόνο παράγραφο, θα ήταν ενδεχομένως σκόπιμο να απαλειφθεί η αριθμότης της.

5. Επί του άρθρου 6

Για λόγους πληρότητας και σαφήνειας θα ήταν ενδεχομένως σκόπιμο να διευκρινισθεί εάν η παρούσα διάταξη αναφέρεται τόσο στα αιολικά πάρκα των οποίων η θεμελίωση γίνεται στο βυθό της θάλασσας όσο και στα πλωτά αιολικά πάρκα.

6. Επί του άρθρου 8 παρ. 2

Με την προτεινόμενη, προστιθέμενη στο άρθρο 19 του ν. 1650/1986, παρ. 6 «στις περιοχές (α) των παραγράφων 2, 3, 4 και 5 του παρόντος άρθρου εξαιρουμένων πιθανών τμημάτων των περιοχών αυτών που αποτελούν περιοχές της παρ. 1, υγροτόπων Διεθνούς Σημασίας (υγροτόποι RAMSAR) και οικοτόπων προτεραιότητας περιοχών της Επικράτειας που έχουν ενταχθεί στο δίκτυο ΦΥΣΗ 2000, σύμφωνα με την απόφαση 200/613/ΕΚ της Επιτροπής, καθώς και (β) στις γειτονικές εκτάσεις της παρ. 4 του άρθρου 18 του παρόντος νόμου, επιτρέπεται η εγκατάσταση σταθμών από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ως μέσον για την προστασία του κλίματος, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που θα καθορίζονται στα πλαίσια της έγκρισης περιβαλλοντικών όρων του σταθμού, εφόσον λαμβάνεται ειδική μέ-

ριμνα για τη διατήρηση του προστατευτέου αντικειμένου της περιοχής».

Συμφώνως προς την Αιτιολογική Έκθεση, στις «υπόλοιπες κατηγορίες των προστατευόμενων περιοχών (που δεν αποτελούν περιοχές απόλυτης προστασίας της φύσης ή υγρότοπους RAMSAR ή οικότοπους προτεραιότητας) όπως και στις γειτονικές εκτάσεις των ζωνών αποκλεισμού είναι δυνατό να επιτρέπεται η εγκατάσταση Α.Π.Ε. υπό τον όρο της τήρησης των προβλεπόμενων στις διατάξεις των παρ. 3 και 4 του άρθρου 6 της Οδηγίας 92/43 και της εθνικής περιβαλλοντικής νομοθεσίας για την εκτίμηση των επιπτώσεων ενός έργου και εφόσον λαμβάνεται μέριμνα για τη διατήρηση του προστατευτέου αντικειμένου της περιοχής». Με τον τρόπο αυτό «αφενός μεν εξασφαλίζεται η ουσιαστική προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, αφετέρου δε διασφαλίζεται ότι η πιθανή απόρριψη της εγκατάστασης ενός έργου Α.Π.Ε. γίνεται μετά από εκτίμηση των πραγματικών επιπτώσεων του με βάση τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά σχεδιασμού του και τη συγκεκριμένη θέση χωροθέτησης που προτείνεται και όχι με βάση την εφαρμογή γενικών κριτηρίων ή πιθανολογούμενων επιπτώσεων που δεν λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαιτερότητες του κάθε σχεδιασμού και της κάθε περιοχής». Υπό το φως των ανωτέρω θα μπορούσε να γίνεται αναφορά και στην προτεινόμενη ρύθμιση των ανωτέρω διατάξεων της Οδηγίας 92/43 και της εθνικής περιβαλλοντικής νομοθεσίας ως προς την εκτίμηση των επιπτώσεων ενός έργου, πέραν της γενικής αναφοράς ως προς τη μέριμνα για τη διατήρηση του προστατευτέου αντικειμένου της περιοχής.

7. Επί του άρθρου 9 παρ. 4

Με την προτεινόμενη διάταξη καταργούνται οι περιπτώσεις ια΄ της παρ. 1 του άρθρου 6 (Κεφάλαιο Β΄) και στ΄ της παρ. 2 του άρθρου 17, καθώς και το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης α΄ της παρ. 2 του άρθρου 21 (Κεφάλαιο Ε΄) του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΦΕΚ Β΄ 2464/2008). Πρόκειται περί άλλων περιοχών ή ζωνών, που υπάγονται σήμερα σε ειδικό καθεστώς χρήσεων γης, βάσει του οποίου απαγορεύεται η χωροθέτηση αιολικών εγκαταστάσεων ή εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης ηλιακής ενέργειας, για όσο χρόνο ισχύουν, καθώς και για παρεκκλίσεις από την απαγόρευση εισαγωγής περιοριστικών ρυθμίσεων για την ανάπτυξη έργων Α.Π.Ε. σε Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (Γ.Π.Σ.) και Σχέδια Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτών Πόλεων, πέραν όσων προβλέπονται ήδη στις διατάξεις του εν λόγω Ειδικού Πλαισίου.

Τα ολοκληρωμένα χωροταξικά σχέδια [Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης, Ειδικά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού

και Αειφόρου Ανάπτυξης (Ε.Π.Χ.Σ.) και Περιφερειακά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (άρθρα 6-8 του ν. 2742/1999)] αποτελούν ουσιαστικό όρο για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Με τα ανωτέρω σχέδια τίθενται οι μακροπρόθεσμοι στόχοι της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης σε αναφορά προς το φυσικό περιβάλλον και τη διαφύλαξη των φυσικών πόρων. Τα χωροταξικά σχέδια, ειδικότερα, αναφέρονται στην εξέλιξη του πληθυσμού και τις συνθήκες απασχόλησης, τη διάρθρωση των οικισμών και των ελεύθερων χώρων, τα δίκτυα συγκοινωνιών και λοιπών υποδομών, την ενέργεια καθώς και τη διαχείριση των υδάτων και των στερεών και υγρών αποβλήτων (ΣΤΕ 3628/2009. Βλ. και Δ. Χριστοφιλόπουλο, Χωροταξία – Πολεοδομία, Β΄, 1984, σελ. 20. Για τη νομική φύση των σχεδίων βλ., ενδεικτικώς, Β. Σκουρή, Χωροταξικό και Πολεοδομικό Δίκαιο, δεύτερη έκδοση, 1991, σελ. 65-66, Κ. Μενουδάκο, Ο χωροταξικός σχεδιασμός στη νομολογία του Συμβουλίου Επικρατείας, Νόμος + Φύση, 2008).

Ειδικώς ως προς τα Ειδικά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης ο ν. 2742/1999 ορίζει ότι εγκρίνονται με απόφαση της Επιτροπής Συντονισμού της Κυβερνητικής Πολιτικής στον τομέα του Χωροταξικού Σχεδιασμού και της Αειφόρου Ανάπτυξης, μετά από γνώμη του Εθνικού Συμβουλίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης, και αναθεωρούνται ανά πενταετία, εφόσον, από την αξιολόγηση που διενεργείται, προκύψει τεκμηριωμένη ανάγκη αναθεώρησής τους. Στο χρονικό αυτό διάστημα είναι, κατ' εξαίρεση, δυνατή η τροποποίησή τους για τους προβλεπόμενους στον νόμο λόγους, κατά την ίδια διαδικασία που ορίζεται και για την έγκρισή τους (παρ. 4 και 5 του άρθρου 7 του ν. 2742/1999. Βλ. και άρθρο δεύτερο της υ.α. υπ' αριθμ. 49828/2008 περί εγκρίσεως του Ε.Π.Χ.Σ. για τις Α.Π.Ε.).

Περαιτέρω, συμφώνως προς την Απόφαση ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017 (ΦΕΚ Β΄ 1225/5.9.2006) «Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/42/ΕΚ "σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων" του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001», πριν από την έγκριση σχεδίου ή προγράμματος ή την έναρξη της σχετικής νομοθετικής διαδικασίας για σχέδια ή προγράμματα εθνικού, περιφερειακού, νομαρχιακού ή τοπικού χαρακτήρα τα οποία ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, απαιτείται Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση (Σ.Π.Ε.) (άρθρο 3 παρ. 1α). Ως «σχέδια και προγράμματα» νοούνται και οι τροποποιήσεις τους (άρθρο 2). Μεταξύ των προαναφερόμενων σχεδίων και προγραμμάτων που ορί-

ζονται στο Παράρτημα Ι του άρθρου 11 περιλαμβάνονται τα Ειδικά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (όπως εκείνα για τις Α.Π.Ε. κ.λπ.).

Συμφώνως, πάντως, προς την Οδηγία 2001/42 -σε συμμόρφωση προς την οποία εκδόθηκε η ανωτέρω υ.α.- εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων απαιτείται για όλα τα σχέδια και προγράμματα τα οποία εκπονούνται για την ενέργεια, τη χωροταξία ή τη χρήση του εδάφους και τα οποία καθορίζουν το πλαίσιο για μελλοντικές άδειες έργων που απαριθμούνται στα παραρτήματα Ι και ΙΙ της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ (άρθρο 3 παρ. 2). Τα σχέδια και τα προγράμματα που καθορίζουν τη χρήση μικρών περιοχών σε τοπικό επίπεδο ή οι ήσσονες τροποποιήσεις των σχεδίων και προγραμμάτων υποβάλλονται σε εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων μόνον όταν τα κράτη μέλη αποφασίσουν ότι ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον (άρθρο 3 παρ. 3. Βλ. και προοίμιο Οδηγίας σημ. 10). Τα κράτη μέλη αποφασίζουν κατά πόσον τα σχέδια και τα προγράμματα ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον είτε εξετάζοντας χωριστά κάθε περίπτωση είτε καθορίζοντας συγκεκριμένους τύπους σχεδίων και προγραμμάτων είτε συνδυάζοντας τις δύο αυτές προσεγγίσεις. Προς τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη, σε κάθε περίπτωση, τα κατάλληλα κριτήρια που εκτίθενται στο παράρτημα ΙΙ της Οδηγίας, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι τα σχέδια και τα προγράμματα που ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, καλύπτονται από την Οδηγία (άρθρο 3 παρ. 5).

Οποιοσδήποτε, άλλωστε, σχεδιασμός κατωτέρου επιπέδου σε σχέση με το Ε.Π.Χ.Σ. των Α.Π.Ε., όπως τα Περιφερειακά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης, τυχόν ρυθμιστικά σχέδια, Γ.Π.Σ. ή εν γένει άλλα σχέδια χαμηλότερου επιπέδου ή, ορθότερα, μικρότερων υποδιαιρέσεων του χώρου, όχι μόνο δεν υπερισχύουν των ρυθμίσεων του Ε.Π.Χ.Σ. των Α.Π.Ε., αλλά δεν μπορούν καν να αναμιχθούν, ακόμη και σε περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο, στην προβληματική των τοπικών ιδιαιτεροτήτων και της προστασίας του περιβάλλοντος από τις εγκαταστάσεις Α.Π.Ε.. Ακριβώς, διότι αυτά τα ζητήματα εντάσσονται στον σχεδιασμό που ενσωματώνει το ίδιο το Ε.Π.Χ.Σ. των Α.Π.Ε., το οποίο, παραλλήλως, όμως, ενσωματώνει και σχεδιασμό με βάση τα κριτήρια που προσιδιάζουν όχι μόνο σε καθεμία χωρική ενότητα (επί παραδείγματι, Περιφέρεια), αλλά και στις ίδιες τις εγκαταστάσεις Α.Π.Ε. (βλ. Δ. Μέλισσα, Προβληματισμοί για το Ειδικό Χωροταξικό για τις Α.Π.Ε., σε Πρακτικά Επιστημονικής Εσπερίδας, 2.12.2009, «Ειδικό Χωροταξικό για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Ένας χρόνος μετά», 2010, σελ. 115 – 124).

8. Επί του άρθρου 9 παρ. 7

Στην προτεινόμενη διάταξη, με την οποία αντικαθίσταται το τρίτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 2244/1994, προβλέπεται, αντί να εκδίδεται έγκριση εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας, η δυνατότητα, μετά από απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, να λαμβάνει χώρα απλή γνωστοποίηση των εργασιών αυτών στον κατά περίπτωση αρμόδιο φορέα, ειδικώς για την τοποθέτηση φωτοβολταϊκών συστημάτων και μικρών ανεμογεννητριών σε κτήρια και άλλες δομικές κατασκευές.

Για λόγους σαφήνειας, θα ήταν, ενδεχομένως, χρήσιμο να προσδιορισθεί ο όρος «μικρές ανεμογεννήτριες».

9. Επί του άρθρου 10 παρ. 1 και 3

Με την προτεινόμενη διάταξη της παρ. 1 αντικαθίστανται οι διατάξεις των παρ. 3 και 4 του άρθρου 2 του ν. 3661/2008 όσον αφορά την έννοια των όρων «ενεργειακή επιθεώρηση» και «ενεργειακός επιθεωρητής». Στο δεύτερο εδάφιο της προτεινόμενης νέας παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 3661/2008 προβλέπεται ότι «οι ενεργειακές επιθεωρήσεις διενεργούνται από τους ενεργειακούς επιθεωρητές της επόμενης παραγράφου, καθώς και από νομικά πρόσωπα». Για λόγους σαφήνειας, θα ήταν ενδεχομένως σκόπιμο να εξειδικευθεί ο όρος «νομικά πρόσωπα».

Επίσης, στην παρ. 3 του προτεινόμενου άρθρου, με την οποία προστίθενται παρ. 3 και 4 στο άρθρο 4 του ν. 3661/2008, γίνεται αναφορά στον όρο «νέα κτήρια». Συμφώνως προς τα άρθρα 2 παρ. 11 και 3 παρ. 1 του ν. 3661/2008, νέο κτήριο θεωρείται το κτήριο για την κατασκευή του οποίου υποβάλλεται αίτηση προς την αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία, με τα κατά νόμο δικαιολογητικά, για έκδοση οικοδομικής άδειας, μετά την έναρξη ισχύος του Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης των Κτηρίων, ο οποίος εγκρίνεται με κ.υ.α. των αρμόδιων υπουργών, εκδιδόμενη υποχρεωτικώς εντός έξι μηνών από την έναρξη ισχύος του νόμου (άρθρο 3 παρ. 1 του ν. 3661/2008). Ο Κανονισμός Ενεργειακής Απόδοσης των Κτηρίων εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. Δ6/Β/οικ. 5825/2010 κ.υ.α. των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Φ.Ε.Κ. Β' 407/9.4.2010). Συμφώνως προς την παρ. 1 του άρθρου 20 της εν λόγω απόφασης, η ισχύς του Κανονισμού αρχίζει τρεις μήνες από τη δημοσίευση της εγκριτικής απόφασης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά σε επί μέρους διατάξεις της. Υπό το φως των ανωτέρω, θα ήταν ενδεχομένως σκόπιμο να προσδιορισθεί σαφώς η έννοια του όρου «νέα κτήρια» στο παρόν Νοχ.

10. Επί του άρθρου 10 παρ. 9

Συμφώνως προς την προτεινόμενη διάταξη, με την οποία προστίθεται νέο άρθρο 10Α στον ν. 3661/2008, με κ.υ.α. των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας μπορεί να ανατίθεται στην εταιρεία «Ταμείο Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων» (Τ.Ε.Μ.Π.Μ.Ε. Α.Ε.) (...)» η εκτέλεση μέσων των διαδικασιών και ενεργειών, που περιγράφονται στην παρ. 8 του εν λόγω άρθρου σχετικώς με προγράμματα που αφορούν παρεμβάσεις στον κτηριακό τομέα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των οικιών (παρ. 3 του νέου άρθρου 10Α του ν. 3661/2008).

Σχετικώς σημειώνεται ότι, συμφώνως προς τις διατάξεις του άρθρου 3 του ν. 3066/2002, σκοπός της ανώνυμης εταιρείας «Τ.Ε.Μ.Π.Μ.Ε. Α.Ε.» είναι η διευκόλυνση της πρόσβασης των μικρών επιχειρήσεων και των πολύ μικρών επιχειρήσεων, όλων των κλάδων, υφιστάμενων ή νεοιδρυόμενων, στην αγορά κεφαλαίων, για την προώθηση του τεχνολογικού και οργανωτικού εκσυγχρονισμού, καθώς και την εισαγωγή καινοτομιών στην οργάνωση και λειτουργία των επιχειρήσεων.

Επίσης, στην ανωτέρω εταιρεία δύναται να ανατίθεται, μετά από απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, η διαχείριση και υλοποίηση προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό ή το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, κοινοτικών και διακρατικών προγραμμάτων, προγραμμάτων Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης ή άλλων παρεμφερών προγραμμάτων ή χρηματοδοτικών μέσων, όπως επιδότηση επιτοκίων, επιδότηση προμηθειών, άτοκα δάνεια.

11. Επί του άρθρου 15 παρ. 1

Συμφώνως προς την προτεινόμενη μεταβατική διάταξη, «η προθεσμία για τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης σε σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. που διαθέτουν άδεια παραγωγής, η οποία έχει εκδοθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, παρατείνεται για συνολικό χρόνο τριάντα (30) μηνών, ο οποίος αρχίζει να υπολογίζεται από την ημερομηνία έκδοσης της άδειας παραγωγής».

Σχετικώς παρατηρείται ότι με την προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπεται παράταση τριάντα μηνών για τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης, χωρίς να παρέχεται ρητώς δυνατότητα διακοπής του υπολογισμού του εν λόγω χρονικού διαστήματος μετά την υποβολή σχετικής αίτησης προς τη Ρ.Α.Ε., όπως προβλέπεται για τους κατόχους άδειας παραγωγής στην προτεινόμενη παρ. 4 του άρθρου 2 του Νσχ. Ωστόσο, συμφώνως προς την Αιτιολογική Έκθεση, σκοπός της προτεινόμενης ρύθμισης είναι η επέκταση της ισχύος του θεσπι-

ζόμενου δια του παρόντος Νοσχ καθεστώτος αδειοδότησης και επί των εκκρεμών αιτήσεων που έχουν υποβληθεί υπό το ισχύον καθεστώς. Ως εκ τούτου, για την αποφυγή ενδεχόμενων παρερμηνειών και για λόγους ίσης μεταχείρισης των κατόχων άδειας παραγωγής οι οποίοι υποβάλλουν αίτηση για χορήγηση άδειας εγκατάστασης, θα ήταν ενδεχομένως σκόπιμο να συμπληρωθεί αντιστοίχως η εν λόγω μεταβατική διάταξη του Νοσχ.

Αθήνα, 12.5.2010

Οι εισηγητές
 Δημήτριος Βασιλείου
 Γεωργία Μακροπούλου
 Ειδικοί Επιστημονικοί Συνεργάτες

Ο προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
 Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
 Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
 Αν. Καθηγητής
 του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Ο προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
 Επιστημονικών Μελετών
 Αστέρης Πλιάκος
 Αν. Καθηγητής του Οικονομικού
 Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
 Κώστας Μαυριάς
 Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών